

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

למי צריכה להימסר הודעה על תפיסה?

עו"ד גיל נדל, אלישי שיף

רקע:

פעמים רבות, כאשר רשות המכס תופסת, מחלטת או מחרימה טובין מידי פלוני, מנסה בעל הטובין לטעון בבית המשפט כי הטובין שהוחרמו מפלוני כלל אינם שייכים לאותו פלוני, וכי על רשות המכס לשחרר את הטובין ולהחזירם לבעליהם האמיתיים. במקרים מסוג זה נהוג להעלות גם טענות שונות כלפי הליך התפיסה וחריגות פרוצדוראליות כאלו ואחרות לעומת הקבוע בחוק.

בסקירה זו נתאר את פסק דינו של בית המשפט השלום ברמלה, אשר דחה את תביעתו של יבואן לשחרור טובין שנתפסו ברשותו של אדם אחר בעת כניסתו לארץ, וקבע כי התפיסה של רשות המכס נעשתה כדן.

תוך כדי כך, זקף בת המשפט לחובתו של היבואן את העובדה כי לא הוגשה תביעה במועדים הקבועים בחוק, וכי לא הייתה הקפדה לצרף לתביעה במועד את הגורם שלפי הטענה הינה הבעלים של הטובין.

עובדות המקרה וטענות הצדדים:

בחודש דצמבר 2009 הגיע אזרח הונג קונג לארץ, כאשר ברשותו תכשיטים וזהב בכמות גדולה אשר חייבים בדיווח, וניסה להיכנס עימם דרך המסלול הירוק. אנשי רשות המכס תפסו את הסחורה ומסרו לאזרח הזר כי הסחורה מוחרמת לפי פקודת המכס, והזמינו אותו בכתב להגיש תביעה להשבת התפוס. הודעה כזו נמסרה רק לאזרח הזר שממנו נתפסו הטובין, ולא נמסרה הודעה נוספת לבעלים הנטען של הטובין.

בכתב התביעה הראשון, טען גורם אחר-היבואן, כי הוא הבעלים האמיתיים של הטובין ולא האזרח הזר שממנו הם נתפסו. לאחר מכן, ביקש היבואן לתקן את כתב התביעה ולהוסיף חברה תושבת חוץ בטענה שהטובין שייכים לחברה, או לשניהם.

בכתב התביעה המתוקן, טען היבואן כי אנשי רשות המכס לא הודיעו לו בכתב על תפיסת הטובין וכי היה עליהם להודיע לו משום שהוא הבעלים האמיתיים של הטובין. בנוסף, טען כי כלל לא נערך שימוע לפני חילוט הטובין, כי הוא לא היה מעורב ולא היה שותף בניסיון ההברחה, וכי ניסיון כניסת האזרח הזר לארץ עם התכשיטים מהווה טעות של האזרח הזר, היות והכוונה המקורית הייתה להעביר את התכשיטים לארה"ב דרך ירדן מבלי להכניסם לארץ.

האזרח הזר נחקר לאחר תפיסתו במשטרה שם הודה כי לא הצהיר על הטובין בהתאם להוראות החוק וכי ניסה להבריחם עבור היבואן.

אנשי רשות המכס טענו כי די בהודעת התפיסה שנמסרה לאזרח הזר כמסירת הודעה לבעלים של הטובין, שכן הם נתפסו מיזו והוא היה שליחם של הבעלים. כמו כן, טענה רשות המכס להתיישנות התביעה, שכן הבעלים האמיתיים הינה חברה בע"מ אשר צורפה כתובעת רק לאחר תיקון כתב תביעה, ולאחר חלוף המועד הקבוע בפקודת המכס.

החלטת בית המשפט:

בית המשפט קבע כי מן הראיות עולה כי הטובין שייכים לחברה הזרה ולא ליבואן שהגיש את התביעה הראשונה. לאור זאת, נקבע כי ליבואן אין עילה לדרוש את שחרור הטובין שכן הם אינם שייכים לו.

באשר לטענת רשות המכס להתיישנות, נפסק כי מאחר והחברה הזרה הוספה לתביעה רק במסגרת כתב התביעה המתוקן, חלף המועד על פי פקודת המכס ותביעתה התיישנה.

בית המשפט קיבל את טענת רשות המכס כי די בהודעת התפיסה שנמסרה בכתב לאזרח הזר שממנו נתפסו הטובין, כדי למלא אחר מסירת הודעה על פי דין לבעליו של הטובין.

באשר לסבירות נימוקי התפיסה ע"י אנשי רשות המכס, בית המשפט קבע כי ההחלטה על התפיסה הייתה סבירה וכי מכלול הראיות, הודאותיו של האזרח הזר על ניסיון ההברחה של הטובין לארץ, מהווים יחד סיבה מוצדקת לתפיסה.

לאור האמור, בית המשפט דחה את התביעה להשבת התפוס וחייב את היבואן והחברה הזרה בהוצאות משפט בסך של 10,000 ש"ח בתוספת הפרשי הצמדה וריבית.

[ת"א (שלום רמלה) 38073-03-10 קנואתי ואח' נ' מדינת ישראל - רשות המיסים אגף המכס והמע"מ הממונה על תפיסות וחקירות, פסק-דין מיום 21.12.2015, השופט זכריה ימיני. לא צוינו ב"כ הצדדים].

לסקירות נוספות שנכתבו על ידי צוות משרדנו בנושא תביעות להשבת התפוס, והקפדה של בתי המשפט על עניינים פרוצדורליים הנוגעים לכך, אנא לחצו על הקישורים הבאים:

[רק בעל הטובין הרשום רשאי לתבוע את השבת התפוס](#)

[חשיבות הקפדה על לוחות זמנים בתביעות להשבת התפוס](#)

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.